

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

OAHPPOPLÁNA

Ođasjournalistihkka 1

15 oahppočuoggá

Sámi journalistihka bachelorprográmma

1 Oahpu namma

Sámegillii: Ođasjournalistihkka 1

Norsk: Nyhetsjournalistikk 1

English: News Journalism 1

2 Oppalaš dieđut oahpu birra

- Oahpu koda: JOU 100-1
- Viidodat: 15 oahppočuoggá
- Oahpu lágideapmi: Oahppu lágiduvvo oahppobáikkis Sámi allaskuvllas. Neahttavuđot prográmmat sáhttet geavahuvvot sihke logaldallamis, bagadallamis ja sisabuktimis.

3 Oahpu gullevažuohta

Oahppu lea geatnegahtton oassi Sámi journalistihka bacheloroahpus.

4 Sisabeassangáibádusat

Jos leat sajit, de sáhttet olggobeale/ eksterna ohccit ohcat dán ohppui. Ohccit fertejit deavdit Sámi allaskuvlla vuoddoahpuid oppalaš sisaváldingáibádusaid.

Sisabeassanvuoddu sáhtta leat juogo oppalaš lohangelbbolašvuohta (čadahan joatkkaskuvlla/logahaga) dahje reálagelbbolašvuohta. Sámegiela gáibádusa sáhtta deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sámegiella 1. dahje 2. giellan 2, Suoma logahagas eatnigielladutkkus dahje lohkan sámegiela vierrogiellan ja Ruota gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje odđaaigásaš giellan (moderna språk 200-300 čuoggá) dahje vástideaddji sámegieloahppu doaibmi njuolggadusaid mielde. Sámegiela gáibádusa sáhtta maid deavdit sámegiela lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahččaleami maid Sámi allaskuvla lágida. Jus lea eahpesihkarvuohta man dási gelbbolašvuohta ohccis lea, de ášši ovddiduvvo fágalaš árvoštallamii ja meannuduvvo dán vuodul.

5 Oahpahusgiella

Oahpahusgiella lea davvisámegiella, muhto skandináva gielat ja engelasgiella sáhttet geavahuvvot. Oahpahus eangalsgillii ii dulkojuvvo. Eará gielaide oahpahus dulkojuvvo dárbbu mielde.

6 Sisdoallu

Dán oahpus leat sihke teorehtalaš ja praktihkalaš oasis. Studeanta galgá dán oahpus oahppat ođasjournalistihka. Studeanta buvttada odđasiid áddehahti vugiin, mas vuoruhuvvo sihke journalistihkka, preassaetihkka ja giellaoahppu. Studeanta oahppá gáldogeavaheamis, mo vällje gálduid ja mii lea gáldokritihkka. Studeanta oahppá árvoštallat iežas ja earáid bargguid preassaetihkka njuolggadusaid ektui. Praktihkalaš oasis ohppet govvet, filbmet ja áicit nu mo leat ođaskriteriat.

7 Oahppanjoksosat

Máhttu ja diehtu:

Studeanta

- Máhtta ođasjournalistihka, lea oahppan árvvoštallat ođđasiid ja dieđuid kritihkalaččat
- Hálddaša ođasteoriija ja mii lea snuoggan
- Máhtta preassaehtalaš njuolggadusaid
- Dovdá journalista rolla servodagas
- Máhtta hálddašit fápmostruktuvrraid Sámis
- Máhtta gáldokritihkka, mo gálduid suddjet ja mo vállje gálduid
- Máhtta buvttadit ođđasiid čálatlaččat, njálmmálaččat ja govaiguin - ja ealligovaiguin

Gálggat:

Studeanta

- Máhtta ođđasiid ráhkadit, čieknudit sihke teoriija oassái ja praktihkalaš oassái
- Máhtta árvvoštallat ođasárvvuid, mii lea ođas ja mii ii leat ođas
- Máhtta árvvoštallat iežas ja earáid bargguid preassaehtalaš njuolggadusaid ektui
- Máhtta reflekteret dahje vuđoleappot čilget ođasjournalistihka dehálašvuoda servodagas
- Máhtta vuđoleabbo reportášaid dahje ođđasiid ráhkadit

Oppalaš gelbbolašvuoha:

Studeanta

- bargá ođasbarggus iešheanalaaččat ja dovđagoahhá makkár hástalusat ođasbuvttadeamis leat
- máhtta journalisttalaš ođasšáŋŋeriid, maiddá Sosiála mediaid publiserema
- dovdá ođđasiid árvvu ja lea čieknudan ođasviidodahkii, makkárat ođđasat leat báikkálaš dásis ja guđe ođđasat leat nátionála dásis
- lea háhkan alces ođasnjuni, ja čuovvu mii dáhpáhuvvá lagašbirrasis dahje makkár ođđasat livčče áigeuovdilat Sámis
- lea čieknudan ehtalaš njuolggadusaide ja mat oasit leat váddásat go raportere njuolggadus ođasrávnjis

8 Oahpahan- ja oahppanvuogit

Dán fáttás lea oahpahuš klássalanjas. Studeanttat šaddet johtit lagašbirrasis go buvttadit ođđasiid. Sii čuovvot čoahkkimiid, deaivvademiid ja ohcet ođđasiid digitála poastalisttuin ja gehččet mearrádusaid mat dahkkojit almmolaš ásašusain. Oahpus fállat bagadallama, árvvoštallama ja čuovvolemiid.

9 Gáibádusat beassat eksámenii

Studeanta galgá čadahit guokte (2) vahkku hárbhallaman ođasdoaimmahusas ja ovttá vahkku siskkáldas hárbhallan Sámi allaskuvllas.

Studeanta ráhkada bargomáhpa mas leat golbma barggu:

Vuosttaš bargu lea ođasbuvttadeapmi mas leat unnimusat guokte gáldu ja buvttadit ovttá (1) siiddu guhkkosaš ruovttueksámen čállosa. Studeanta sáhtta válljet filbmet ođasášši, mii lea 1-2 minuhta.

Nuppi barggus studeanta čiekŋuda ođasbargui ja oahppá árvvoštallat gállduid ja makkár leat gállduid čilgehusat. Dán bargobihtá guhkkodat lea unnimus guokte (2) siiddu čálu.

Goalmát barggus studeanta ieš snuoggá ođđasa ja ráhkada ođđasa mas lea sihke teaksta ja govat, oktan fáktačilgehusaiguin ja sierra metodačilgehusain mo lea bargan snuoggamin. Studeanta sáhtta maid válljet ráhkadit TV ođđasa.

Bargogáibádusaide gullet leat aktiivvalaččat mielde logaldallamiin ja buvttadit jeavddalačča geatnegahtton bargguid. Kurssa dohkkeheami gáibádussan lea unnimusat 80 proseantta oassálastin ja buot bargobihtát galget leat máhcahuvvon ja 80 proseantta dohkkehuvvon. Fágaoahpaheaddji dohkkeha gáibádusaid beassat eksámenii.

10 Eksámen

Eksámen lea 5-beaivásaš ruovttueksámen mas lea sihke teoriija ja mas studeanta analysere iežas máhppabargguid ja čájeha mo livččii vejolaš buoridit daid.

Árvosánit biddjojit dainna lágiin ahte teoriijas ja máhppaanalysas lea seamma ollu deaddu.

Árvosánit addojit ECTS vuogádaga mielde, mas A lea buoremus árvosátni ja E lea vuolemus ceavzinárvosátni. F árvosátni mearkkaša ahte ii leat ceavzán. Muđui čujuhuvvo Sámi allaskuvlla loahpalaš árvvoštallan- ja eksámennjuolggadusaide.

11 Leago privatisttain vejolaš váldit dán oahpu?

Ii leat.

12 Kvalitehtasihkkarastin

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii, ja makkár vejolašvuodát/geatnegasvuodát studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.

Studeantadásis oahppu árvvoštallojuvvo evaluerenčoahkkimis ja studeanttat devdet árvvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvo studeantaárvvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágareportta vuodul.

13 Lohkanmearri

Allern, Sigurd (2015) *Journalistikk og kildekritisk analyse*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (Kapihttaliid mearridit maŋŋil).

Brurås, Svein (2014) *Etikk for journalister*. Bergen: Fagbokforlaget Kap 1-5

Handgaard Brynjulf, Simonsen, Anne Hege ja Steen Steensen (2013) *Journalistikk En innføring*. Oslo: Gyldedal Akademisk (siidu 1-144)

Røe, Knut (2003) *Sáhkkeheapmi rádios ja televišuvnnas*. Kárášjohka: Davvi Girji

Østlyngen, Trine ja Øvrebø, Turid (2008) *Journalistihkka – Metoda ja fága*. Kárášjohka: Davvi Girji (siiddut 13-180)

Pensumlistu sáhtta rievdat jos bohtet ođđa áigeovuodilis girjjit.